

สารธรรมจากพระสูตรต้นตปีฏก

ครั้งที่ ๕๗ นิพพาน ตอนที่ ๖

๑๑ กันยายน ๒๕๕๕

อ.สุธีร์ ทุมทอง

นิพพาน

๑. ชื่อของนิพพาน
๒. สถานะนิพพาน
๓. ประเภทของนิพพาน
๔. เทคนิควิธีเพื่อเข้าถึงนิพพาน
 - ๔.๑ ทำให้มากซึ่งโพธิปักขิยธรรม
 - ๔.๒ เจริญวิปัสสนา

๔.๒ เจริญวิปัสสนา

[๓๗] จตุตารีสาย อากาเรหิ อนุโลมิกัม ขนฺตี ปฏิลภติ,
จตุตารีสาย อากาเรหิ สมมตฺตนิยามํ โอกุณฺมตี. **ปญฺจกฺขนฺธ**

(๑) อนิจฺจโต (๒) ทุกฺขโต (๓) โรคฺโต (๔) คณฺหโต (๕) สลฺลโต
(๖) อมฺโต (๗) อาพาธโต (๘) ปฺรโต (๙) ปโลกโต (๑๐) อิตฺติโต
(๑๑) อุปททวโต (๑๒) ภยโต (๑๓) อุปสคฺคโต (๑๔) จลโต
(๑๕) ปภงฺกฺโต (๑๖) อทฺฐวโต (๑๗) อตาณโต (๑๘) อเลณโต
(๑๙) อสฺรณโต (๒๐) วิตฺตโต (๒๑) ตฺถุณโต (๒๒) สฺสณฺณโต

ขุ.ป. ๓๑/๓๖ วิปัสสนากถา

๔.๒ เจริญวิปัสสนา

- (๒๓) อนตฺตโต (๒๔) อาทินวโต (๒๕) วิปริณามธมฺมโต
(๒๖) อสารกโต (๒๗) อมมฺลโต (๒๘) วรฺกโต (๒๙) วิภวโต
(๓๐) ศาสวโต (๓๑) สงฺขตโต (๓๒) มารามิสฺโต (๓๓) ชาตฺธิธมฺมโต
(๓๔) ชราธมฺมโต (๓๕) พยาธิธมฺมโต (๓๖) มรณธมฺมโต
(๓๗) โสกธมฺมโต (๓๘) ปริเทวธมฺมโต (๓๙) อุปายาสธมฺมโต
(๔๐) สงฺกิเลตฺติกธมฺมโต

๔.๒ เจริญวิปัสสนา

(๑) **ปณฺจกฺขนฺธ** **อนิจฺจโต** ปสฺสณฺโต อนุโลมิกํ ขนฺตี ปฏฺฐิภตฺติ,
ปณฺจนํ ขนฺธานํ นิโรธ “**นิจํ** **นิพฺพานนฺ**”ติ ปสฺสณฺโต
สมฺมตฺตนิยามํ โอกกมตฺติ.

(๒) **ปณฺจกฺขนฺธ** **ทุกฺขโต** ปสฺสณฺโต อนุโลมิกํ ขนฺตี ปฏฺฐิภตฺติ,
ปณฺจนํ ขนฺธานํ นิโรธ “**สุํ** **นิพฺพานนฺ**”ติ ปสฺสณฺโต ..

(๓) โรคฺโต, อาโรคฺยํ นิพฺพานํ.

(๔) คณฺทโต, นิกณฺโท นิพฺพานํ.

(๕) สลฺลโต, นิสลฺลํ นิพฺพานํ.

ขุ.ป. ๓๑/๓๘ วิปัสสนากถา

๔.๒ เจริญวิปัสสนา

- (๖) อัมโต, อนโธ นิพพาน.
- (๗) อาพาธโต, อนาพาธ นิพพาน.
- (๘) ปรโต, อปรปฺปจฺจยํ นิพพาน.
- (๙) ปโลกโต, อปโลกมฺโม นิพพาน.
- (๑๐) อิติโต, อนีติกํ นิพพาน.
- (๑๑) อุปทฺทวโต, อนุปทฺทวํ นิพพาน.
- (๑๒) ภยโต, อภยํ นิพพาน.
- (๑๓) อุปสคฺคโต, อนุสคฺคํ นิพพาน.
- (๑๔) จลโต, อจลํ นิพพาน.

๔.๒ เจริญวิปัสสนา

- (๑๕) ปภงฺกุตฺโต, อปฺปภงฺกุ นิพฺพานํ.
- (๑๖) อทฺฐวฺโต, ฐวํ นิพฺพานํ.
- (๑๗) อตฺถนฺโต, ตถํ นิพฺพานํ.
- (๑๘) อเลณฺโต, เลณํ นิพฺพานํ.
- (๑๙) อสรณฺโต, สรณํ นิพฺพานํ.
- (๒๐) วิตฺตโต, อวิตฺตํ นิพฺพานํ.
- (๒๑) ตฺถจฺฉโต, อตฺถจฺฉํ นิพฺพานํ.
- (๒๒) สุณฺณโต, ปรมํ สุณฺณํ นิพฺพานํ.
- (๒๓) อนตฺตโต, ปรมจฺฉํ นิพฺพานํ.

๔.๒ เจริญวิปัสสนา

(๒๔) อาทีนวโต, อนาทีนว นิพพาน์.

(๒๕) วิปริณามธมฺมโต, อวิปริณามธมฺม นิพพาน์.

(๒๖) อสารถโต, สार्ธ นิพพาน์.

(๒๗) อมมุลโต, อนมมุล นิพพาน์.

(๒๘) วรกโต, อวรก นิพพาน์.

(๒๙) วิภวโต, อวิภว นิพพาน์.

(๓๐) สาสวโต, อนาสว นิพพาน์.

(๓๑) สงฺขตโต, อสงฺขต นิพพาน์.

(๓๒) มารามิสโต, นีรามิส นิพพาน์.

(๓๓) ชาติธมฺมโต, อชาต นิพพาน์.

๔.๒ เจริญวิปัสสนา

- (๓๔) ชราวมุมนโต, อชรํ นิพพานํ.
- (๓๕) พุยาธิธมฺมโต, อพุยาธิธมฺมนิพพานํ.
- (๓๖) มรณธมฺมโต, อมตํ นิพพานํ.
- (๓๗) โสกธมฺมโต, อโสภํ นิพพานํ.
- (๓๘) ปริเทวธมฺมโต, อปริเทวํ นิพพานํ.
- (๓๙) อุปายาสธมฺมโต, อนุปายาสํ นิพพานํ.
- (๔๐) **ปญฺจกฺขนฺธ** **สงฺกิลลสิกธมฺมโต** ปสฺสณฺโต อนฺุโลมิกํ ขนฺตี
ปฏฺฐิลภติ, ปญฺจนํ ขนฺธานํ นิโรธ “**อสงฺกิลฺลํ** **นิพพานน**”ติ
ปสฺสณฺโต สมฺมตฺตนิยามํ โอกกมตี.

สวัสดีครับ

